

Jaarverslag Commissie van Toezicht

P.I.

LEEUWARDEN

2020

Inhoudsopgave	Pag.
Inleiding	3
1. De bestemming van de PI Leeuwarden	4
2. De commissie van toezicht	4
3. Het toezicht	5
3.1 De vergaderingen	5
3.2 Het maandcommissariaat	6
3.3. De beklagrechtspraak	6
3.4 De informele contacten	7
4. De inhoud van het toezicht	7
4.1 Het maandelijks overleg met de directie	7
4.2 Het maandcommissariaat	9
4.3 De beklagrechtspraak	11
4.3.1 De werkwijze	11
4.3.2 Rogatoire zaken	13
4.3.3 Het beroep bij de RSJ	13
4.3.4 De aantallen	13
4.3.5 Opvallende onderwerpen	14
5. Het informeel overleg met de vestigingsdirecteur	14
6. Algemene conclusie ten behoeve van het NPM-jaarverslag	14
7. Het management overzicht en het totaal overzicht (KLAVER)	15

Inleiding

Met dit jaarverslag over 2020 legt de commissie van toezicht van de Penitentiaire Inrichting Leeuwarden (de PI) verantwoording af over en geeft ze inzicht in haar werkzaamheden in het kalenderjaar 2020.

Zoals hierna zal blijken, is ook het werk van de commissie van toezicht in 2020 sterk beïnvloed door de coronapandemie en de beperkingen die daarmee gepaard gingen in zowel de samenleving als geheel als in de PI.

De commissie heeft haar maatschappelijk toezicht uitgeoefend op basis van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden als genoemd in de Penitentiaire Beginselenwet c.a. Ze deed dit middels het (maandelijks) overleg met de vestigingsdirectie, het optreden in de PI Leeuwarden van het maandcommissariaat, de zittingen van de beklagcommissie en last but not least een aantal informele contacten en bezoeken in de inrichting.

Het toezicht wordt, naar het lijkt en blijkt, ieder jaar veeleisender voor de leden van de commissie en voor de commissie als geheel. Die veeleisendheid geldt ook voor directie en medewerkers van de PI. Veeleisend door bijvoorbeeld: een populatie gedetineerden die kampt met persoonlijke en persoonlijkheidsproblematiek, die verdacht worden van of veroordeeld zijn voor ernstige delicten al of niet in georganiseerd verband, (dit laatste leidde niet zelden tot de GVM status). Maar ook toenemende regelgeving maakte toezicht complexer.

In de directie van de PI vonden ook in 2020 personele mutaties plaats. Onvermijdelijk wellicht, maar iedere mutatie maakte het bewaken van noodzakelijke continuïteit in beleid en uitvoering tot een aandachtspunt. De commissie is daarom blij dat ook de nieuwe vestigingsdirecteur dit belang onderkent en van daaruit sinds zijn aantreden investeert in de relatie met de commissie.

De relatie tussen commissie van toezicht en de vestigingsdirectie was dan ook in het verslagjaar (andermaal) zonder meer goed te noemen. In een open overleg en een sfeer van wederzijds vertrouwen konden alle relevante onderwerpen worden besproken. De inbreng van de commissie van toezicht is gewaardeerd en gerespecteerd.

De commissie spreekt haar waardering uit voor alle medewerkers in de PI voor de manier waarop zij hun lang niet altijd gemakkelijke werk hebben verricht. De commissieleden hebben hun werkzaamheden ondanks de corona-beperkingen mede door hun steun goed kunnen doen.

De commissie wil ook op deze plaats haar dank en grote waardering uitspreken voor het vele en goede werk dat haar per 1 april 2020 afgetreden voorzitter, mr. W.J.B. ten Kate, gedurende 15 jaar, als lid en grotendeels als voorzitter voor de commissie heeft gedaan.

Leeuwarden, 25 februari 2021,
De commissie van toezicht,

Mr. L.Ph. den Hollander, voorzitter

1. De bestemming van de PI Leeuwarden

De bestemming van de PI Leeuwarden is bij ministeriele beschikking vastgesteld. Middels de Ministeriële Bestemmingaanwijzing van 10 februari 2020, met terugwerkende kracht tot 1 januari 2020, is aan de PI Leeuwarden de volgende bestemming toegekend:

- 1.1. Van het perceel worden de afdelingen A en D met bijbehorende voorzieningen aangewezen als: - huis van bewaring, - inrichting voor mannen, - inrichting met regime van beperkte gemeenschap alsmede als inrichting met een normaal beveiligingsniveau.
- 1.2. Van het perceel worden de afdelingen B en C met de bijbehorende voorzieningen aangewezen als: - gevangenis, - inrichting voor mannen, - inrichting met een regime van beperkte gemeenschap alsmede als - inrichting met een normaal beveiligingsniveau.
- 1.3. Van het perceel worden de afdelingen E en Z met de bijbehorende voorzieningen aangewezen als: - huis van bewaring en gevangenis, - inrichting voor mannen, - inrichting met een regime van beperkte gemeenschap alsmede als - inrichting met een normaal beveiligingsniveau,

De onder 1 genoemde afdelingen worden tezamen aangeduid als Penitentiaire Inrichting Leeuwarden.

2. De commissie van toezicht

De commissie van toezicht kende op 1 januari 2020 de volgende samenstelling:

- voorzitter: mr. W.J.B. ten Kate, officier van justitie bij het Landelijk Parket; lid sinds 1 april 2005;
- vicevoorzitter: dhr. L. Diepenhorst MPA, gepensioneerd commissaris van politie, lid sinds 1 mei 2010;
- de leden:
  - mevr. M. Visser, re-integratieconsulent, lid sinds 1 januari 2008;
  - mr. S.O. Roosjen, advocaat, lid sinds 1 maart 2008;
  - mevr. P.D.F.M. van de Ven, gepensioneerd directeur instelling voor maatschappelijke dienstverlening, lid sinds 1 mei 2010;
  - mr. drs. E.M.R. Groen-de Bruijn, directeur Wicherson Groen Holding, lid sinds 1 maart 2011;
  - drs. S. Kort, gepensioneerd (huis)arts, lid sinds 1 oktober 2011;
  - dhr. K. Renkema, gepensioneerd directeur penitentiaire inrichting, lid sinds 1 september 2012;
  - mevr. drs. J. Slagter, GZ-psycholoog, lid sinds 1 april 2015;
  - dhr. K. El Ouariachi, directeur re-integratie bedrijf, lid sinds 1 januari 2019;
  - mr. K. Post, rechter, lid sinds 1 januari 2019;
  - mr. L.Ph. den Hollander, tot 28 maart 2020 advocaat-generaal bij het Ressortsparket, sindsdien gepensioneerd, lid sinds 1 november 2019;

In het verslagjaar heeft de commissie op 1 april 2020 afscheid genomen van de voorzitter dhr. W.J.B. ten Kate. Dhr. L.Ph. den Hollander heeft dhr. Ten Kate als voorzitter opgevolgd.

Als ambtelijk secretaris, tevens secretaris van de beklagcommissie, is mevr. E. Heebink aan de commissie van toezicht verbonden. Mevr. D. Postma is als plaatsvervangend secretaris benoemd en heeft in 2020 regelmatig als zodanig opgetreden. De administratie wordt verzorgd door mevr. K. E. Journee-Nieuwhof.

3. Het toezicht

De “instrumenten” waarmee de commissie van toezicht haar taken uitvoert zijn conform het- en regelgeving:

- a. de maandelijkse vergadering met de vestigingsdirectie;
- b. het optreden van de maandcommissaris;
- c. zittingen van de beklagcommissie en
- d. het informele overleg van de voorzitter en vicevoorzitter met de vestigingsdirecteur.

De commissie van toezicht van de PI kan (jaarlijks) een audit over een relevant thema houden. De werkwijze hiervoor is vastgelegd in een auditreglement. In het verslagjaar zou er een mini-audit gehouden worden betreffende “Cel-inspecties”. Door de corona-maatregelen heeft dit geen doorgang kunnen vinden, en zal deze mini-audit hopelijk in 2021 kunnen plaatsvinden. De commissie van toezicht heeft in het verslagjaar in januari, juli en oktober 2020 een vergadering van de Gedeco met de directie, bijgewoond. Verdere contacten waren in verband met de coronamaatregelen niet mogelijk in het verslagjaar.

3.1 De vergaderingen

De commissie van toezicht vergaderde met de vestigingsdirectie op:

15 januari 2020
 19 februari 2020
 17 juni 2020
 15 juli 2020
 19 augustus 2020
 16 september 2020

In de maanden maart, april en mei 2020 is niet vergaderd vanwege de toen op landelijk niveau geldende corona-maatregelen. Wel heeft in die maanden intensief mailverkeer plaatsgevonden tussen de leden van de commissie onderling en ook met de directie, en is onder meer sprake geweest van regelmatige mails van de directie over de situatie in de PI.

Vanwege de coronabeperkingen vergaderden na september in plaats van de hele commissie alleen de voorzitter en vicevoorzitter met de vestigingsdirectie op:

21 oktober 2020
 18 november 2020
 16 december 2020

De leden van de commissie werden tevoren steeds in de gelegenheid gesteld om agendapunten aan te dragen dan wel in te gaan op de reeds geagendeerde punten. Uiteraard gold dat ook voor de verslagen die van deze vergaderingen zijn gemaakt.

De leden van de commissie waren als regel (bijna) allen bij de vergaderingen aanwezig. Niet vermijdbare afwezigheid werd tevoren aan de secretaris gemeld. De vestigingsdirectie werd vertegenwoordigd door één van de plv. directeuren en, na diens aantreden, daarnaast steeds ook door de huidige vestigingsdirecteur.

De agenda voor de vergaderingen werd in overleg tussen secretaris en voorzitter samengesteld. De notulen zijn door de secretaris opgemaakt en in de volgende vergadering besproken en vastgesteld, met dien verstande dat dit opmaken van de notulen in de periode oktober-december door de voorzitter is gebeurd.

Vaste onderdelen van de agenda waren: * mededelingen van de vestigingsdirectie, * verslag door de maandcommissarissen, * verslag van de zittingen van de beklagcommissie, * accent van toezicht en * nieuws uit de Klankbordgroep CvT's.

In de decembervergadering was ook het Hoofd Zorg aanwezig en is in algemene termengesproken over wat er op medisch/gezondheidsgebied in de PI speelt. Besloten is dit overleg voortaan tweemaal per jaar in juni en december te houden.

3.2 Het maandcommissariaat

Het maandcommissariaat is bij toerbeurt ingevuld door de leden van de commissie van toezicht, waarbij voor zoveel mogelijk is vermeden dat die leden ook deel uit maakten van de beklagrechtspraak. De maandcommissaris bezocht met een frequentie van 2 x per maand (en zo nodig vaker) een dagdeel de PI om op de afdelingen in persoonlijk contact met de gedetineerden in gesprek te gaan. Zo nodig of gewenst, is overlegd met het afdelingshoofd, om te bevorderen dat een daarvoor in aanmerking komende klacht van de gedetineerden op afdelingsniveau kon worden opgelost.

In de periode met de grootste coronabeperkingen in de periode van eind maart tot in juni 2020 hebben de maandcommissarissen enige tijd van huis uit gewerkt. In die periode is in eerste instantie door afdelingshoofden/een vertegenwoordiger van Juridische zaken met de gedetineerden gesproken over hun klachten. Veel klachten konden op die manier worden opgelost.

Sommige meer algemene thema's uit de gesprekken met gedetineerden zijn geagendeerd voor het overleg met de directie. Vast onderdeel van het bezoek van de maandcommissaris is geweest een bezoek aan de isoleercellen, om zich daar in een persoonlijk contact te laten informeren over de bejegening en het welbevinden van de gedetineerde. Een lid van het maandcommissariaat van de commissie van toezicht heeft in januari, juli en oktober 2020 een overleg van de directie met de Gedeco bijgewoond. Zonder in de bevoegdheden van de directie te treden konden zij daar desgewenst uitleg of toelichting geven op taken en werkwijze van de commissie van toezicht.

3.3 De beklagrechtspraak

Met een frequentie van als regel 2 x per maand hield de beklagcommissie uit de commissie van toezicht in de PI zittingen voor de behandeling van ingediende klachten van gedetineerden. De zittingen werden beurtelings voorgezeten door de juristen uit de commissie, die in het dagelijks leven deel uit maakten c.q. hadden uitgemaakt van de rechterlijke macht. Uit de commissie waren twee vast aangestelde leden als "bijzitter", die bij verhindering zijn vervangen door een lid uit de commissie van toezicht.

In de periode met de meeste coronabeperkingen in de periode van eind maart tot in juni 2020 is in een groot aantal zaken waarin een advocaat optrad aan die advocaat gevraagd om in te stemmen met een schriftelijke procedure zonder het horen van klager en diens advocaat, waarbij zowel de advocaat als de directie in een schriftelijk re- en dupliek op elkaars standpunten reageerden. Met inachtneming daarvan gaf de voorzitter van de beklagcommissie

vervolgens een enkelvoudige schriftelijke beslissing. Op deze manier zijn 24 zaken schriftelijk afgedaan.

Voorts is ook in gevallen van kennelijke niet-ontvankelijkheid een aantal zaken schriftelijk door een van de voorzitters afgedaan. Dit betrof 14 gevallen.

Vanaf juni 2020 is de beklagcommissie weer in de gewone samenstelling klachtzittingen gaan doen, waarvoor een ruimte in de PI beschikbaar was, die aan de geldende coronavoorschriften voldeed.

In 2020 heeft de beklagcommissie 19 zittingen gehouden. De voorbereiding van de zitting gebeurde door de secretaris, zo gewenst of noodzakelijk in samenwerking met de juridisch medewerker van de directie van de PI. De beklagcommissie deed in het overgrote deel van de beklagbehandeling na kort overleg in raadkamer mondeling uitspraak. Schriftelijk uitspraak is gedaan in bijzondere zaken en in de hiervoor genoemde zaken waarin dat in overleg met een advocaat gebeurde. De mondelinge uitspraak is door de secretaris op schrift uitgewerkt, wanneer door directie of gedetineerde beroep werd ingesteld bij de RSJ. Een overzicht van de klachten naar aard en aantal is te vinden in de bijlagen bij dit verslag.

3.4 De informele contacten

De voorzitter en/of vicevoorzitter van de commissie van toezicht hadden een aantal malen een informeel overleg met de vestigingsdirecteur, waarbij onder meer juridische vragen over de bevoegdheden van de directeur en de interpretatie van bepaalde artikelen uit de PBW in abstracto en dus los van concrete zaken werden besproken.

Drie CvT-leden hebben in december de voorlichting aan het personeel van de PI bijgewoond over de invoering van de nieuwe wet “Straffen en beschermen” en hoe daarmee als personeel om te gaan.

Ook de voorlichting van de vicevoorzitter van de commissie aan de directie en afdelingshoofden over de Veegwet in december, en met name de nieuwe modaliteit “Bemiddeling” dient hier te worden genoemd. De vicevoorzitter heeft trouwens begin 2021 ook voor de overige leden van de commissie een dergelijke voorlichting verzorgd.

4. De inhoud van het toezicht

In dit onderdeel van het jaarverslag wordt (beknopt) ingegaan op de inhoud van de diverse onderdelen van het toezicht dat in het verslagjaar is uitgeoefend.

4.1 Het maandelijks overleg met de directie

In feite is dit overleg het afgelopen jaar meestal gecombineerd met de CvT-vergaderingen en daarnaast is enkele keren sprake geweest van een afzonderlijk overleg met de directie.

Tijdens de vergadering in januari wordt door de inrichting meegedeeld dat de pilot Bureau Informatie en Veiligheid (BIV) die in de PI Veenhuizen en de PI Leeuwarden werd gehouden geresulteerd heeft in een landelijke instelling van een BIV in alle inrichtingen. In Leeuwarden is inmiddels een kwartiermaker aangesteld. Het is de bedoeling dat op 1 maart 2020 het BIV op volle sterkte draait. In januari is de auditcommissie begonnen met de mini-audit “Cel-inspecties” waarbij, op verzoek van de directie, ook het hygiëneaspect mee genomen zal

worden. Vanwege de coronamaatregelen is de uitvoering van deze audit opgeschort tot volgend jaar.

In februari wordt tijdens de vergadering door de inrichting een toelichting gegeven op de ingebruikname van de Afdeling Intensief Toezicht (AIT) op de E-vleugel. Deze afdeling heeft een HvB- en een gevangenisregime en bestaat uit 12 cellen. De afdeling is zeer gestructureerd en er wordt intensief gemonitord. Op 1 maart 2020 zal deze afdeling in gebruik genomen worden met de plaatsing van een aantal gedetineerden die op de GVM-lijst staan.

De Leeuwarder Courant heeft het initiatief genomen een serie artikelen schrijven over de PI Leeuwarden met elk een eigen onderwerp, zoals gezinsbenadering, RIC, contrabande etc. Vanuit de PI wordt hieraan meegewerkt.

In week 8 is de pilot gestart met 32 uren arbeid. De gedetineerden gaan op dinsdag- en donderdagavond en een dagdeel op zaterdag aan het werk. De eerste indruk was positief. Door de coronabeperkingen is deze pilot echter niet voortgezet.

De commissie heeft in februari 2020 een brief gestuurd naar de hoofddirectie waarin zij haar zorgen uitspreekt over het vertrek van de toenmalige vestigingsdirecteur. Hij is slechts anderhalf jaar vestigingsdirecteur geweest en gelet op het verleden en het onderzoeksrapport naar aanleiding van het vertrek van zijn voorgangster maakte de commissie zich zorgen over de inrichting, omdat de inrichting gebaat is bij continuïteit en een vaste koers.

Tijdens de vergadering in juni wordt kennisgemaakt met de nieuwe directeur dhr. G. Tibboel.

In de juni vergadering deelde de vestigingsdirecteur mee dat de nieuwe AIT afdeling geheel is bezet en dat het dagprogramma voldoet aan de vereisten van het zogenaamde DBT programma. Uit de aard van de afdeling volgt dat daar een hogere personele bezetting is dan bij de reguliere afdelingen. Op de AIT zijn namelijk gedetineerden ondergebracht die door de aard van de door hen gepleegde delicten, dan wel de delicten waarvan zij worden verdacht, een intensiever en veelal individueel toezicht nodig hebben. Daarbij komt dat bijna alle gedetineerden op de AIT ook de GVM status hebben, wat inhoudt dat ook nog extra toezichtmaatregelen op individueel niveau van toepassing zijn.

Opmerking commissie van toezicht: Het feit dat de AIT binnen het regime van normale beveiliging is ondergebracht heeft in het verslagjaar tot de eerste klachten geleid over vermeende ongelijkheid tussen het AIT regime en het programma en/of de rechten die op het normaal beveiligd regime van toepassing zijn.

De directie deelt ook mee dat de mpc's momenteel vanwege de coronamaatregelen niet in gebruik zijn. Vanwege een capaciteitsgebrek zijn een aantal gedetineerden in het HvB geplaatst. Ook landelijk is er weer een toename in de vraag naar capaciteit. Door het hoofdkantoor is aangegeven dat er weer mpc's in gebruik genomen moeten worden. In juli wordt duidelijk dat per 1 augustus 2020 opnieuw mpc's in gebruik genomen gaan worden.

Door de maandcommissarissen wordt de juridische afdeling van de inrichting bedankt voor de wijze waarop vorm gegeven wordt aan de samenwerking in verband met de aangepaste procedures door Corona.

Met ingang van 26 juni 2020 heeft de beklagcommissie weer beklagzittingen gehouden in de inrichting. De kerkzaal in de inrichting is qua ruimte groot genoeg om de coronamaatregelen in acht te nemen.

In juli wordt door de directie meegedeeld dat het bezoek via Skype goed verloopt en dat het de gedetineerden prima bevalt. Er zijn nog wel technische problemen (landelijk) waardoor er vooral in het weekend sprake is van uitval. Dit zorgt voor veel frustratie onder het personeel en de gedetineerden en heeft er voor gezorgd dat het skypen in het weekend een periode is opgeschort.

In de rapportbrief van de Inspectie Gezondheidszorg van 29 juli 2020 is als conclusie opgenomen dat duidelijk is geworden dat er veel is gebeurd in de opvolging van verbetermaatregelen die ten goede komen aan de kwaliteit van de zorg in de PI Leeuwarden. Daarom wordt afgezien van een inspectiebezoek. De commissie is met de directeur content met deze conclusie.

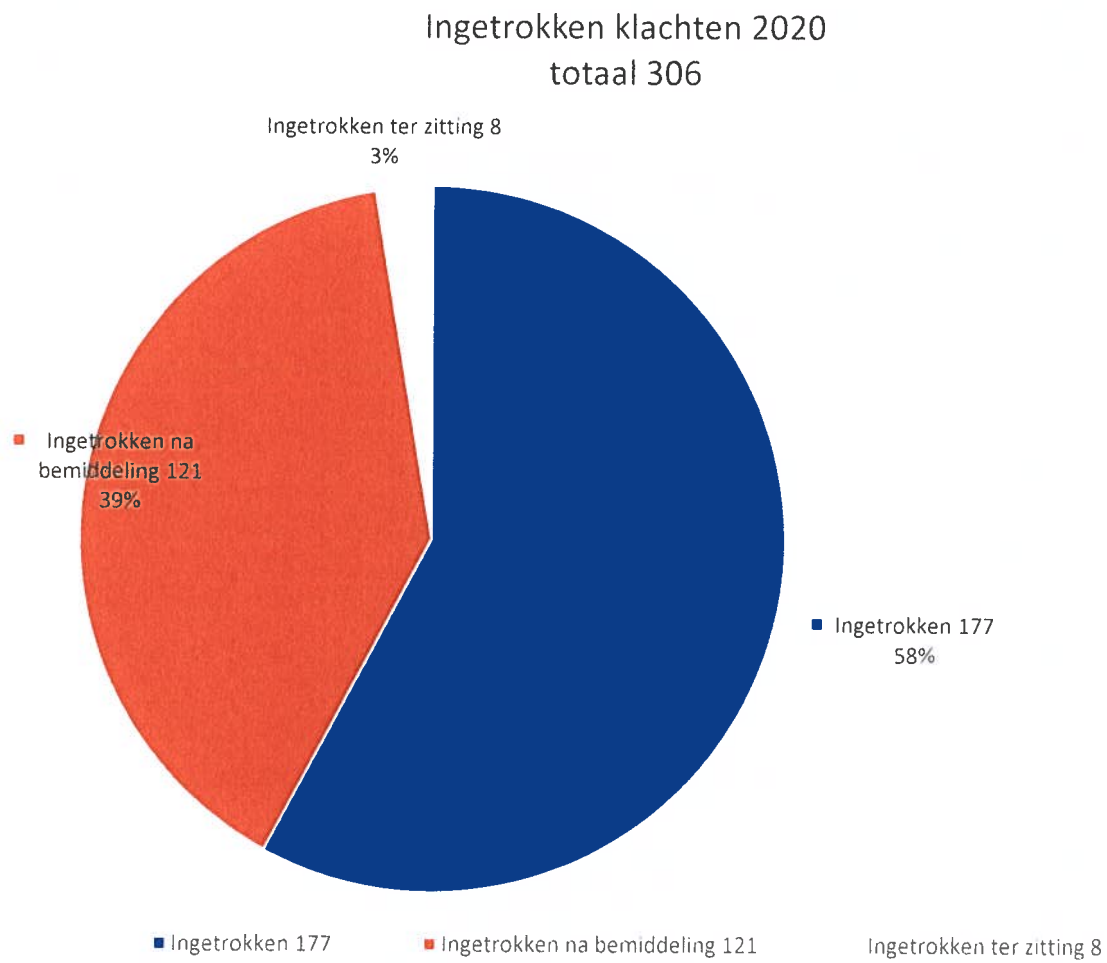
Uit het verslag van de maandcommissarissen in augustus blijkt dat er een aantal klachten behandeld zijn betreffende discriminatie. Het is een complexe materie waarop de maandcommissarissen alert moeten zijn. Soms wordt de uitleg van de maandcommissaris ook als discriminatie gezien. De directie noemt als een voorbeeld dat in de praktijk rapporten over niet mogen roken even vaak voorkomen bij gekleurde gedetineerden als witte gedetineerden. Het woord discriminatie wordt soms gebruikt terwijl het er om gaat dat een gedetineerde zijn zin niet krijgt. Een dergelijke klacht kan alleen tot resultaat bij de beklagcommissie leiden indien de klacht concreet is gemaakt. Heel duidelijk zal uit de rapportage moeten blijken wanneer en wat er precies is gezegd, door wie en in welke (contextuele) omstandigheden. De directie is dan bij een concrete klacht ook in staat gericht actie te ondernemen.

In september 2020 zijn er bijeenkomsten gehouden voor het personeel waarbij informatie is verstrekt over de nieuwe wet "Straffen en beschermen". Deze wet wijzigt de detentiefasering en vervalt het recht op VI na 2/3^e van de vrijheidsstraf. De VI wordt voortaan, na persoonsgerichte afweging, voor maximaal 2 jaar verleend. De leden van de commissie zijn ook uitgenodigd voor een bijeenkomst.

4.2 Het maandcommissariaat

Het maandcommissariaat is in 2020 door de leden van de commissie van toezicht die niet betrokken zijn bij de beklagrechtspraak, ingevuld. Gemiddeld is 2 x per maand een dagdeel besteed aan het bezoeken van gedetineerden, die om een gesprek met de maandcommissaris hadden gevraagd. In het verslagjaar zijn er 22 sprekersbriefjes afgehandeld door de maandcommissaris en zijn 256 klachten door gedetineerden bij het secretariaat gemeld en door de maandcommissaris behandeld. Van dat aantal zijn 121 klachten na die bemiddeling ingetrokken. Niet altijd lukte het om het aantal aangevraagde gesprekken in één dagdeel af te werken. De facilitering van de maandcommissarissen door het personeel was goed. Waar mogelijk hebben de maandcommissarissen door bemiddeling geprobeerd formele klachtprocedures te voorkomen. Grosso modo lukte dit in een derde van de grieven van de gedetineerden. Juist het (administratief) informele karakter van het werk van de maandcommissaris maakt deze wijze van klachtbehandeling heel effectief en efficiënt. De maandcommissarissen brachten in de maandelijkse vergaderingen verslag uit van hun werkzaamheden en bevindingen. Als de klachten duiden op een meer structurele

achterliggende problematiek die door meer gedetineerden werd ervaren, agendeerde de commissie van toezicht dat thema voor de overlegvergaderingen met de directie.

4.3 De beklagrechtspraak

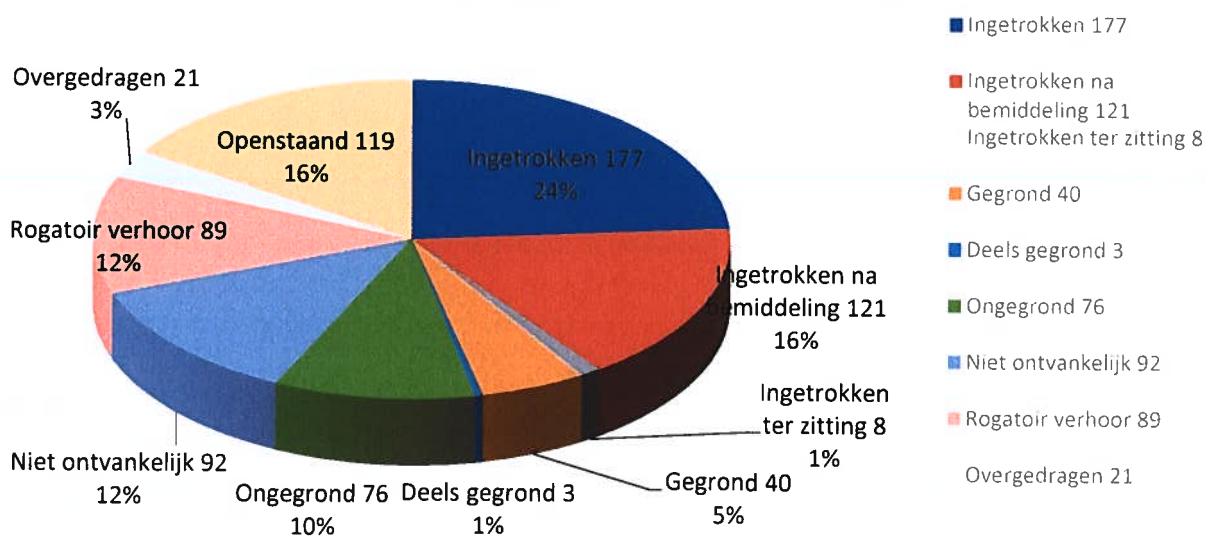
4.3.1. De werkwijze.

Naar gewoonte hield de Beklagcommissie in het grootste deel van het jaar 2x per maand en wel op de vrijdagmorgen zitting in de PI Leeuwarden. De zittingen zijn beurtelings voorgezeten door mr. W.B.J. ten Kate resp. mr. L.Ph. den Hollander, en mr. K. Post. Als bijzitters fungeerde de leden M. Visser en L. Diepenhorst.

De Beklagcommissie hield om reden van efficiency als regel meervoudig zitting. De agendering van de beklagzaken is verzorgd door de secretaris, na al of niet noodzakelijk vooroverleg met de voorzitter van de beklagcommissie. Klachten van medisch-inhoudelijke aard via het secretariaat terugverwezen met informatie over de te volgen route door de gedetineerde. Klachten over overplaatsing werden op vergelijkbare wijze terugverwezen met informatie over de positie van de selectiefunctionaris.

De beklagcommissie heeft ook in het verslagjaar in het overgrote deel van de zaken na kort raadkameroverleg mondeling uitspraak gedaan. Schriftelijk uitspraak is gedaan, al of niet op verzoek van of namens de gedetineerde, in meer ingewikkelde zaken en in de zaken waarin in verband met de coronamaatregelen een schriftelijke procedure plaats vond. Als na mondelinge uitspraak door een partij beroep is aangetekend is de uitspraak op schrift uitgewerkt door de secretaris.

Overzicht klachten 2020
Aantal klachten 746

Overzicht klachten 2020:

	Totaal	Gegrond	Deels gegrond	Ongegrond		Ingetrokken	Ingetrokken ter Zitting	Ingetrokken na bemiddeling	niet ontv.	Rog. verhoor	openstaand	Overgedragen
Activiteiten (arbeid)	39	4		6		10		14	1		4	
Activiteiten (div.)	13			1		2		8	1		1	
Activiteiten (lucht)	10			1		4	1	2			2	
Activiteiten (sport)	9					3	2	2	1		1	
Behandeling	41	2		2		14		8	8		7	
Bejegening	32			3		4	1	15	5		4	
Bewegingsvrijheid	2					1		1				
Compensatie	6			2					4			
Contact buitenwereld (bellen)	27	1		2		9		6	2		7	
Contact buitenwereld (bezoek)	16			2		8		4	2			
Contact buitenwereld (media)	4			1		1		2				
Contact buitenwereld (post)	21		1	2		6		4	4		4	
Controle	3							1	2			
DBT	28	7		2		4	1	4	6		3	1
Disciplinaire straf	65	6	1	20		21			1		14	2
Eisen Verblijfsruimte	6	1				3			2			
Geweld	2					1					1	
Informatie/procedure	51	1		2		7	1	13	14		13	
Nog onbekend	3					1		1	1			
Ordemaatregel	52	10		14		8			1		19	
Persoonlijke voorwerpen	50	3		5		12	2	1	8		12	7
Regime	24		1	3		8		2	2		8	
Rek.courant / Zak- en kleedgeld	22			1		6		5	3		3	4
Rogatoir verzoek	90									89		1
Schadeverhaal	2	1									1	
Selectie/overpl. (ext)	11					2		1	6		1	1
Selectie/overpl. (int)	28	1		5		7		7	3		5	
Transport	2	1									1	
Verlaten inrichting	4			1		1		1	1			
Verzorging (div)	56	1		1		24		13	12		4	1
Verzorging (gods./levensovert.)	6	1				2		2			1	
Verzorging (medisch)	16					6		2	2		2	4
Verzorging (pers.)	5					2		2			1	
Totaal aantal klachten	746	40	3	76		177	8	121	92		119	21

4.3.2. Rogatoir

In 2020 zijn 90 verzoeken binnengekomen en afgehandeld voor een rogatoire behandeling. Door de Beklagcommissie zijn in datzelfde jaar 117 verzoeken naar andere inrichtingen gedaan.

4.3.3. Het beroep bij de RSJ

In 47 uitspraken van de Beklagcommissie is door de klager beroep ingesteld bij de RSJ. Van die beroepen zijn er 3 ongegrond verklaard, 2 ingetrokken en in 42 beroepen moet de RSJ nog uitspraak doen.

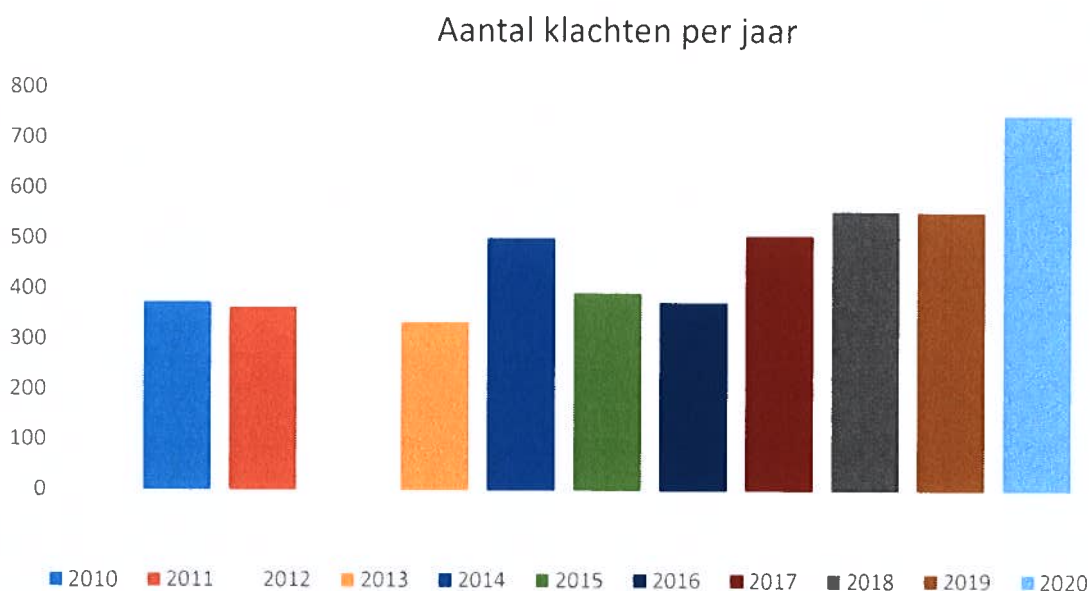
De directie heeft in het verslagjaar 5 keer beroep ingesteld tegen een beslissing van de beklagcommissie. Van die beroepen zijn er 3 ingetrokken en in 2 beroepen moet de RSJ nog uitspraak doen.

De werkzaamheden van de beklagcommissie zijn besproken in de maandelijkse vergadering van de commissie van toezicht. Uitspraken van de RSJ (met een bijzonder aspect) zijn afzonderlijk in de beklagcommissie besproken.

De klachten zijn geregistreerd in het landelijk registratiesysteem KLAVER.

4.3.4. De aantallen

Het aantal klachten is in het verslagjaar sterk toegenomen in vergelijking met het voorgaande jaar. Waar de toename aan te wijten is, is niet geheel duidelijk. De ingebruikname van de Afdeling Intensief Toezicht en de maatregelen vanwege Covid-19 spelen hier waarschijnlijk een rol in.

4.3.5 Opvallende onderwerpen

In de eerste plaats waren er in het verslagjaar een groot aantal klachten over de gevolgen van de landelijke coronamaatregelen in de PI. Zo werd geklaagd over het aangepaste dagprogramma (bv. de gevolgen van compartimentering, waardoor er volgens klagers in de praktijk minder of zelfs geen tijd voor bepaalde activiteiten was, zoals douchen na arbeid of voldoende luchten). Ook klachten over het skypen, beeldbellen, quarantainemaatregelen, geen afstand (kunnen) houden etc. kwamen zowel bij de maandcommissarissen als in de beklagcommissie aan de orde. Opgemerkt dient daarbij te worden dat, voor zover de klachten betrekking hadden op algemeen geldende maatregelen in de PI, die in het algemeen niet onder het bereik van art. 60 PBW vallen.

Opvallende onderwerpen in het klachten waren ook in 2020 de klachten over de winkelvoorziening w.o. klachten over kwaliteit van de goederen, prijzen van de goederen en onoverzichtelijkheid van de financiële afwikkeling van leveringen en/of retourzendingen. Deze klachten zijn door de beklagcommissie (mede) bezien in het licht van de uitspraken van de RSJ waarin de winkelvoorziening wordt aangemerkt als deel van de zorgplicht van de directeur.

Een derde onderwerp dat regelmatig terugkeert is het zoek raken van kledingstukken of andere eigendommen van een gedetineerde bij verplaatsing naar of vanuit de PI.

Een vierde opvallend onderwerp waren de klachten van gedetineerden die in het zogenaamde GVM regime waren geplaatst en op de AIT verblijven. In toenemende mate was hier de motiveringsplicht van de door de directeur opgelegde toezichts-maatregelen onderwerp van toetsing. De belangenafweging tussen verantwoordelijkheid van de directeur en de belangen van de gedetineerden zijn per opgelegde toezichtmaatregel onderwerp van gesprek geweest op de zittingen. Een tweede aspect dat in klachten over de GVM/AIT regelmatig terugkomt is de spanning tussen het feit dat de AIT een normaal regime heeft, maar de GVM-maatregelen niettemin tot beperkingen leiden. Dit onderwerp is in 2020 ook reeds voorwerp van overleg in landelijk verband met DJI geweest.

Een groot deel van de klachten over de GVM maatregelen leidde tot beroep door of namens de gedetineerde en bij uitzondering door de vestigingsdirecteur.

5. Het informele overleg met de vestigingsdirecteur

In het verslagjaar hebben de voorzitter en vicevoorzitter van de commissie van toezicht een aantal malen een informeel gesprek gehad met de vestigingsdirecteur en een van zijn plaatsvervangers. Die gesprekken zijn vooral bedoeld om het wederzijds informeel van gedachten te wisselen en om thema's van meer algemene aard aan de orde te stellen. In het verslagjaar zijn die gesprekken benut om onder meer de aanhoudende zorg over de kwaliteit van de klachtdossiers opnieuw onder de aandacht te brengen. Voorts werden een aantal juridische vraagstukken en de invoering van de Veegwet en de consequenties daarvan voor het dagelijks werk in de PI besproken.

6. Algemene conclusie ten behoeve van het NPM-jaarverslag

De maandcommissarissen bezochten als onderdeel van ieder bezoek aan de PI de gedetineerden in de isolatie-/ strafcellen. In een persoonlijk contact is geïnformeerd naar het

welbevinden van de gedetineerden en de door hen ervaren zorg door het personeel. Klachten over de verzorging waren er zelden of nooit. Als er bij zo'n bezoek klachten door de gedetineerden werden geuit ging dat over de reden van de plaatsing in de strafcel. De maandcommissaris informeerde dan de gedetineerde over hoe hiermee om te gaan.

Bij de behandeling van beklagzaken is de beklagcommissie in het bijzonder attent geweest op situaties waarin gedetineerden nadeel ondervonden in de ten uitvoerlegging, maar waarin eigen handelen hen geen mogelijkheid bood die situatie te beïnvloeden, dan wel daarvoor verantwoordelijkheid te nemen (zo is bij onverwachte overplaatsing volgens vigerend beleid geen teruggave mogelijk van de kosten van de versproducten van de boodschappen. Daarmee kan dat onder omstandigheden een soort risico- aansprakelijkheid worden voor de gedetineerde. De beklagcommissie heeft gemeend hierin bij uitspraak een drempel te moeten leggen in het belang van de gedetineerde).

Cumulatie van straffen en maatregelen heeft zich naar oordeel van de commissie van toezicht in het verslagjaar niet in niet-toelaatbare vorm voorgedaan.

7. Het managementoverzicht en het totaaloverzicht (KLAVER)

(zie bijlagen)

Dit verslag is opgesteld door mr. L.Ph. den Hollander, voorzitter, en de secretaris van de commissie van toezicht, mevrouw E. Heebink en is, na te zijn voorgelegd aan de leden van de commissie, vastgesteld op 25 februari 2021.

Managementoverzicht per afdeling - werkvoorraden

CVT Bureau Leeuwarden - P.I. Leeuwarden <Overige klachten waarbij er geen afdeling is opgevoerd>

2020	begin voorraad	totaal instroom	instroom klacht	instroom grief	grief naar klacht	totaal uitstroom	uitstroom klacht	uitstroom grief	doorloop tijd	Uitstroom										eind voorraad
										gegrond	ongeground	deels gegrond	overgedragen	niet ontvankelijk	ingetrokken	ingetrokken na	ingetrokken ter zitting	afdoening na rogatoir verzoek	grief afgedaan	
januari	60	50	50	0	0	43	43	0	71	2	13		3	1	12	8		4		67
februari	67	53	53	0	0	42	42	0	42	6	5		1	5	15	10				78
maart	78	75	75	0	0	46	46	0	30		7		3	1	8	16	3	8		107
1e kwartaal	60	178	178	0	0	131	131	0	48	8	25		7	7	35	34	3	12		107
april	107	23	23	0	0	35	35	0	43	1	4		3		6	4		17		95
mei	95	61	61	0	0	40	40	0	44	4	5		1	8	6	9	2	5		116
juni	116	83	83	0	0	42	42	0	46	3	8			15	10	5		1		157
2e kwartaal	107	167	167	0	0	117	117	0	44	8	17		4	23	22	18	2	23		157
juli	157	74	74	0	0	70	70	0	75	5	11		1	11	35	4		3		161
augustus	161	72	72	0	0	44	44	0	38	1	1		1	7	15	13		1		189
september	189	38	38	0	0	81	81	0	60	1	8			23	24	16	1	8		146
3e kwartaal	157	184	184	0	0	195	195	0	58	7	20		1	41	74	33	1	12		146
oktober	146	77	77	0	0	33	33	0	93	2	5		2		10	7	2	5		190
november	190	74	74	0	0	60	60	0	72	4	5		2	4	25	16	1	2		204
december	204	66	66	0	0	77	77	0	78	9	15		1	11	6	12		23		193
4e kwartaal	146	217	217	0	0	170	170	0	81	15	25		2	15	41	35	3	30		193
Totaal	60	746	746	0	0	613	613	0	58	38	87	3	21	86	172	120	9	77		193

Totaaloverzicht CVT Bureau Leeuwarden 01-01-2020 t/m 31-12-2020 - Beklagcommissie

Inrichting	Doorloop termijnen in dagen										Beslissingen											
	Totaal instroom klachten	Instroom grieved	Grief naar klacht	Totaal uitstroom klachten	Uitstroom grieved	0-10	11-30	31-40	41-50	51-60	>60	Geground	Ongeground	Deels ground	Overgedragen	Niet ontvankelijk	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken na zitting	rogatoir verzoek	Afdoening na	Grief afgedaan
Leeuwarden	746	746	0	613	613	25	195	73	72	42	206	38	87	3	21	86	172	120	9	77		
Totaal	746	746	0	613	613	25	195	73	72	42	206	38	87	3	21	86	172	120	9	77		

Thursday 25 Feb 2021 10:51

Print

Stuit venster

Rooster 2020 P. I. Leeuwarden

Januari		Februari		Maart		April		Mei		Juni	
Zittingen	W.J.B. ten Kate	Zittingen	W.J.B. ten Kate	Zittingen	W.J.B. ten Kate	Zittingen	geen zitting	Zittingen	K. Post	Zittingen	K. Post
10 januari		07 februari		06 maart		03 april		01 mei		12 juni	
24 januari	K. Post	21 februari	K. Post	20 maart	W.J.B. ten Kate	17 april	L. den Hollander	15 mei	K. Post	26 juni	L. den Hollander
								29 mei	L. den Hollander		
Maandcie		Maandcie		Maandcie		Maandcie		Maandcie		Maandcie	
Roosjen	v/d Ven	El Ouariachi	Groen	Slagter	v/d Ven	v/d Ven	Kort	Roosjen	Groen	Slagter	Kort
GedDeCo	10 Januari		14 februari		13 maart	GedDeCo	10 April		08 mei		05 juni
v/d Ven	Renkema					Kort	Slagter				
Vergadering		Vergadering		Vergadering		Vergadering		Vergadering		Vergadering	
15 januari		19 februari		25 maart		15 april		20 mei		17 juni	
Juli		Augustus		September		Oktober		November		December	
Zittingen	K. Post	Zittingen	L. den Hollander	Zittingen	K. Post	Zittingen	K. Post	Zittingen	L. den Hollander	Zittingen	L. den Hollander
10 juli		07 augustus		04 september		09 oktober		13 november		04 december	
24 juli	L. den Hollander	21 augustus	L. den Hollander	18 september	L. den Hollander	23 oktober	L. den Hollander	27 november	K. Post	18 december	K. Post
Maandcie		Maandcie		Maandcie		Maandcie		Maandcie		Maandcie	
El Ouariachi	Renkema	Groen	Visser	Kort	Renkema	Roosjen	v/d Ven	Slagter	Groen	El Ouariachi	Kort
GedDeCo	03 en 31 Juli		28 augustus		25 september	GedDeCo	23 Oktober		20 november		18 december
El Ouariachi	Groen					Roosjen	Renkema				
Vergadering		Vergadering		Vergadering		Vergadering		Vergadering		Vergadering	
15 juli		19 augustus		16 september		21 oktober		18 november		16 december	

AANTEKENING:

= D. Postma secretaris op zitting/vergadering

* zitting 24 jan. v/d Ven ipv Visser

* zitting 7 feb. Den Hollander ipv Visser

* zitting 21 feb. Den Hollander ipv Visser

* MC mt. v/d Ven ipv Renkema

* zitting 6 mt Tineke Heller ipv Dieta/Erna

* zitting 20 mt Dominique Slender ipv Dieta/Erna

MC aug Visser ipv v/d Ven

* vergadering 25 mt ipv 18 mt

* zitting 1 mei Post ipv Den Hollander

* zitting 10 juli v/d Ven ipv Visser